

DOBRÁ SPRÁVA O DESIVEJ BOŽEJ SVÄTOSTI

JÁN VERČIMÁK
(Vikár CB v Leviciach)

Napriek tomu, že čítam málo kníh, je tu jedna kniha, ktorá ma ovplyvnila asi najviac. Napísal ju dnes už staručký J. I. Packer a má názov „Poznanie Boha“. Pred niekoľkými mesiacmi som natrafil na interview, v ktorom Packer odpovedal na otázku, ktoré knihy ho najviac ovplyvnili. Medzi ani nie desiatkou kníh spomenul aj knihu „Božia svätosť“ od J. C. Ryle. Packer ju vybral preto, lebo práve táto kniha mu pomohla v jeho osobnej svätosti a v zápase s hriechom, a to nielen v mladosti. Zarážajúce je, že túto svoju skúsenosť s oslobodzujúcou Božou svätosťou zdieľa s ďalšími osobnosťami nášho protestantského neba. Vtedy mi to došlo. Buď im všetkým šibe a Božia svätosť nemôže mať okrem strachu žiadny dopad na môj vzťah s Bohom, alebo som až do dnešného dňa nepochopil niečo dôležité na Božej svätosti. Ukazuje sa, že to druhé je pravdou. V nasledujúcich riadkoch by som sa preto s vami chcel podeliť o niekoľko povzbudivých skutočností, ktoré vyplývajú z faktu, že náš Boh je svätý a aj mne osobne pomáhajú v zápase o osobnú svätosť.

R. C. Sproul v jednej zo svojich prednášok hovorí, že mnohí ľudia si Božiu svätosť spájajú s predstavou dokonalkej čistoty a bezhriechosti. Toto všetko je pravda, ale Božia svätosť je najmä o tom, že Boh je iný, oddelený od všetkého stvorenstva. Jeho inakosť od všetkého a všetkých ostatných ho v podstate definuje. Povedať, že Boh je svätý v podstate znamená hovoriť, že Boh je Boh. Stretnúť takéhoto svätého Boha znamená zažiť dokonalý xenofóbny zážitok. Prečo? V Bohu stretávame mimozemšťana – absolútneho cudzinca, ktorého nevieme k ničomu pripodobniť, nevieme ho zadeliť do žiadnej z ľudských kategórií. Dokonalo desivé stretnutie „Tretieho druhu“. Podobnú skúsenosť opisuje Izaiáš. Vo svojom videní sa ocitol priamo pred Božím trónom, kde zažil Božiu svätosť z prvej ruky. Jeho reakcia? „Beda mi, som stratený, lebo som muž s nečistými perami a bývam medzi ľuďom s nečistými perami a moje oči uvideli

kráľa, Hospodina zástupov.“ (Iz 6, 5) V podobnom duchu sa odohráva aj skúsenosť učeníkov s Ježišovou svätosťou – inakosťou. Pri jednej plavbe po Galilejskom jazere sa strhla búrka, ktorá k smrti vydesila skúsených rybárov. Po výčitkách zo strany učeníkov sa Ježiš konečne postaví a svojím hlasom búrku utíši. Reakcia učeníkov? „Prenikol ich veľký strach a jeden druhému hovorili: Ktože je to, že ho počúva vietor i more?“ (Mk 4, 41). Učeníci očividne nevedia, do akej kategórie majú Ježiša zaradiť. Nikto predsa nezakazuje počasie. Podobne aj Izaiáš. Je mu jasné, že stojí pred Bohom, ktorý je svojou svätosťou iný ako všetko, s čím sa stretol na zemi. V oboch prípadoch je táto skúsenosť desivou skúsenosťou.

Čo je na Božej svätosti také desivé a v mnohom odpudzujúce? Jonathan Edwards vo svojej kázni s titulom „Človek, prirodzený Boží nepriateľ“ podáva štyri dôvody, prečo je to tak.

Boh je svätý

O tom, že Božia inakosť a svätosť nám naháňa strach, sme už hovorili. Naša xenofóbia pramení z toho, že Božia svätosť nám pripomína našu nedokonalosť v kontraste s Božou dokonalosťou. Božia svätosť nám odhaľuje Božiu večnosť v porovnaní s našou dočasnou. Božia svätosť na nás kričí svojou dokonalou spravodlivosťou v kontraste s našou beznádejnou hriechosťou. Nikto z nás nie je rád, keď mu Božia svätosť neustále pripomína toto všetko.

Boh je všemocný

Človek je od nepamäti tvorom, ktorý sa rád chváli svojou sebestačnosťou a všetkým, čo dokáže. Nie je to tak dávno, keď nám svet okolo nás povedal, že Boh je mŕtvy, pretože sila nášho intelektu a jeho výsledky už nepotrebujú Boha. Človek je konečne sám sebe pánom. Práve do tohto entuziazmu z nájdenej slobody vstupuje svätý Boh, ktorý tvrdí, že iba jeho moc nemá hranice a iba jeho autorita je absolútna. Inak povedané – iba Boh je ten, kto má všetko v rukách, a len on má posledné slovo. Netreba sa preto čudovať, že aj všemocný Boh sa človeku protiví.

Boh je vševediaci a všadeprítomný

Jeden z nepriamych dôsledkov osvietenstva je to, že ľudia si myslia, že nie je nič, čo by nevedeli alebo čomu by nerozumeli. Tí pokornejší si myslia, že nie je nič, čo by nemohli svojím intelektom prebádať. Vševediaci Boh im však hovorí, že iba on je ten, ktorý rozumie všetkému. Netreba zabúdať ani na to, že ľudia sú schopní robiť niektoré veci len preto, lebo si myslia, že sa to nemusí nikto nikdy dozvedieť. Predstava, že by existoval Boh, ktorému nie je nič skryté a vždy sa všetkým pozerá na prsty, nie je príjemná predstava. Preto ani vševediaci Boh často nemá priestor vo svetonázore ľudí.

Boh je nemenný

Možno sa pýtate, čo je desivé na Božej nemennosti alebo prečo by Božia nemennosť mala byť dôvodom odmietania Boha. Je to preto, lebo Božia nemennosť berie ľuďom poslednú nádej, že Boh môže byť niekedy aj iný. Každý z nás asi mal učiteľa, ktorý svojou prísnosťou a spôsobmi naháňal strach. Dalo sa to vydržať len kvôli tomu, že sme mali nádej, že niekedy si niečo nevšimne, alebo dokonca ochorie a príde ho zastupovať niekto iný. No v Božom prípade s touto možnosťou nemôžeme počítať, a to je neznesiteľné. Boh nikdy neprestane byť svätý, všemocný, všadeprítomný a vševediaci, pretože vo všetkých týchto vlastnostiach je nemenný.

Ako je potom možné, že ľudia ako sv. Augustín, Spurgeon či Piper majú v takomto Bohu záľubu? Prečo ho nazývajú svojou radosťou, skalou či dokonca svojím miláčikom?

Odpoveďou môže byť skúsenosť učeníkov s Ježišovou svätosťou. Všetko zapísal Matúš v 17. kapitole v udalosti známej ako „*Ježišova premenenie na hore*“. Matúš opisuje, že Ježišova tvár sa zaskvela ako slnko a rúcho mal zbielené ako svetlo. Na rozdiel od

Mojžišovej skúsenosti z hory Sinaj, učeníci nezazreli len chrbát Boha, ale pozerali na priamy zdroj jeho slávy, ktorým bol Ježiš. Boli v takom pomykove, že chceli postaviť stany pre každého zo zúčastnených (Mojžiš, Eliáš a Ježiš). To však nebolo všetko. Z neba ešte zaznel hlas: „*Toto je môj milovaný syn, ktorého som si obľúbil. Jeho počúvajte*“. A čo reakcia učeníkov? „*Keď to učeníci počuli, padli na tvár a veľmi sa báli*.“ Na podobné reakcie očitých svedkov Božej svätosti a slávy sme si už zvykli. No aj tento príbeh prináša zaujímavé rozuzlenie. „*Ježiš však prišiel, dotkol sa ich a povedal: Vstaňte a nebojte sa!*“. Ježiš, ktorý sa im práve odhalil vo svojej skutočnej podobe Božej slávy a svätosti, teraz stojí pri nich, kladie ruku na ich plec a vraví – nebojte sa. Ježiš prináša nový rozmer do nášho vnímania Božej svätosti. Okrem bázeň vzbudzujúcej svätosti nám ponúka svätosť, v ktorej môžeme nájsť upokojenie, uistenie, dokonca potešenie. Ako je to možné? Prestal byť Boh svätým Bohom? Určite nie! V Ježišovi sa Božia svätosť zjavila tak, že sa v nej môžeme v bázni kochať. Ako?

Boh je stále svätý

V Ježišovi z Nazareta prišiel Boží Syn, ktorý ako jediný žil dokonale oddelený život od hriechu. Len vďaka tomu mohol priniesť obeť za naše hriechy a nie za svoje. To však nie je všetko. Jeho dokonalá, svätá spravodlivosť sa v Ježišovi stáva našou spravodlivosťou. Keď sa Boh pozerá na nás cez Ježiša, vidí Ježišovu spravodlivosť. Preto môže platiť, že niet odsúdenia pre tých, ktorí sú v Kristu Ježišovi, našom Pánovi. V takejto forme Božej svätosti sa môže kresťan kochať hádam navždy.

Boh je stále všemocný

V Ježišovi Boh svoju neobmedzenú autoritu a moc využil na to, aby porazil hriech a jeho dôsledky v našom živote. Smrť a hriech už nad nami nepanuje. Takúto Božiu všemohúcnosť môžeme len ospevovať.

Boh je stále vševediaci

Netreba hádam zdôrazňovať, ako je pre kresťana upokojujúce vedieť, že Ježiš zomrel za všetky jeho hriechy. Minulé a aj budúce. Ani na jeden nezabudol. Navyše vševediaci Boh Otec vedie svoje deti múdro a bezpečne až do posledného dňa.

Boh je stále nemenný

Niet väčšieho uistenia pre kresťana, než vedomie toho, že môže absolútne dôverovať Božím sľubom o spase pre všetkých, čo dôverujú Kristovi. Dokonalosť Ježišovej obety na kríži je natoľko nemenná, že ju žiadne naše citové alebo morálne výkyvy nemôžu ovplyvniť. Božia spása v Ježišovi Kristovi je jediná vec, ktorá je v tomto svete garantovaná a navždy takou ostane.

V Ježišovi sa tak bázeň vzbudzujúca Božia svätosť stáva tiež neuveriteľne sladkou a upokojujúcou svätosťou, ktorá si zaslúhuje náš obdiv a neprestajnú chválu. V Ježišovi sa svätý Boh stal našim Otcom.

